

Reactie consultatie Wijzigingsbesluit financiële markten 2021

Graag reageert MoneyView op de consultatie Wijzigingsbesluit financiële markten 2021. In dit document wordt de zienswijze van MoneyView op enkele specifieke onderdelen nader toegelicht.

Over MoneyView

MoneyView, opgericht in 1993, is een bedrijf dat gedetailleerde informatie over financiële producten (spaarrekeningen, deposito's, verzekeringen (schade, zorg, leven, arbeidsongeschiktheid), beleggingsfondsen, lijfrentes, hypotheken en pensioenen) verzamelt en vergelijkbaar maakt. Op basis van de informatie uit de databases van MoneyView wordt onder meer vergelijkend onderzoek gedaan en worden vergelijkingssites op het gebied van deze financiële producten van input voorzien.

MoneyView ontwikkelt zelf vergelijkingsapplicaties voor haar klanten, waaronder banken, verzekeraars, financieel adviseurs, overheidsinstanties en diverse media. Ook publiceren wij op eigen initiatief analyses van trends op de verschillende productmarkten.

MoneyView wordt vanaf de oprichting gedreven door de overtuiging dat transparantie over financiële producten goed is voor de consument. Onze betrouwbaarheid, onafhankelijkheid en objectiviteit zijn daarbij cruciaal. De onderneming is in private handen. Er zijn geen eigendoms- of financieringsverhoudingen met partijen in de financiële branche. Aanbieders van financiële producten betalen niet voor het opnemen of onderhouden van hun producten in onze databases. MoneyView heeft 35 professionals in dienst op locaties in Amsterdam en Assen.

Zienswijze MoneyView

Vanuit onze expertise en positie als belangrijke en onafhankelijke speler in de financiële sector, leveren wij graag een bijdrage aan het toegankelijker en toekomstbestendiger maken van relevante regelgeving. MoneyView redeneert hierbij vanuit de positie van de consument, die met deze regelgeving versterkt kan en dient te worden.

Consultatie Wijzigingsbesluit financiële markten 2021

Op vrijdag 3 juli heeft het ministerie van Financiën het Wijzigingsbesluit financiële markten 2021 ter consultatie vrijgegeven, waarin een aantal voorgenomen wijzigingen m.b.t. de Bgfo zijn opgenomen. Deze hebben onder meer betrekking op geautomatiseerd advies, actieve provisiëtransparantie bij schadeverzekeringen en onafhankelijkheid van advies. Wij beperken ons in deze reactie op het laatstgenoemde onderwerp.

Onder het kopje M (blz 4) is te lezen:

Artikel 86fa

1. Een financiële dienstverlener informeert de consument of, indien het een verzekering betreft, de cliënt, voorafgaand aan het advies inzake een financieel product als bedoeld in artikel 86c, eerste lid, of het advies op afhankelijke of onafhankelijke basis wordt verstrekt.
2. Indien een financiële dienstverlener onafhankelijk adviseert over een financieel product als bedoeld in artikel 86c, eerste lid:
 - a) beoordeelt hij een toereikend aantal op de markt verkrijgbare financiële producten die voldoende divers zijn wat type en aanbieder betreft zodat een voor de cliënt geschikt product kan worden geadviseerd; en

- b) worden de financiële producten niet uitsluitend aangeboden door de financiële dienstverlener zelf of door entiteiten die nauwe banden met de financiële dienstverlener hebben of andere entiteiten waarmee de financiële dienstverlener in een zodanig nauw juridisch of economisch verband staat dat het risico bestaat dat dit afbreuk doet aan de onafhankelijkheid van het verstrekte advies.

Commentaar MoneyView

Er is een grote kenniskloof tussen de klant en de professional. Voor de consument is het belangrijk te kunnen vertrouwen op de financiële dienstverlener. De term 'onafhankelijk' draagt bij aan dat vertrouwen zonder dat er op dit moment een wettelijke grondslag voor is. Deze wijziging juichen wij daarom toe. Of het ook daadwerkelijk gaat bijdragen aan de kwaliteit van dienstverlening hangt af van de nadere invulling van de in de wettekst genoemde criteria.

Informereren voorafgaand aan het advies

Eerder stelde de minister voor om in de titulatuur die een financiële dienstverlener hanteert de mate van (on)afhankelijkheid tot uitdrukking te brengen¹. Om hem moverende redenen is dat voorstel ingetrokken en spitst de normering zich nu toe op het wel of niet onafhankelijk zijn van het advies. Wij vinden dat een ommissie, omdat daar pas aan de adviestafel duidelijkheid over gegeven hoeft te worden. Veel consumenten hebben op dat moment hun kanaalkeuze al gemaakt. Onderzoek naar de impact van het dienstverleningsdocument dat voor het advies overhandigd dient te worden, wijst uit dat slechts een kleine minderheid van de consumenten daar kennis van neemt. Onze voorkeur heeft het dan ook om naast inhoudelijke normering aangaande het advies, ook gebruik van de titel 'onafhankelijk adviseur' expliciet in regelgeving te normeren.

Een toereikend aantal op de markt verkrijgbare financiële producten die voldoende divers zijn wat type en aanbieder betreft

In deze frase staan twee deelcriteria die door de toezichthouder AFM in nadere regelgeving concreet gemaakt zullen moeten worden: een 'toereikend aantal' en 'voldoende divers'. Het laatste criterium is nieuw, het eerste komt nu al in regelgeving voor. Het vergelijken van een toereikend aantal producten is sinds 2013 een norm om vast te stellen of een advies op basis van een objectieve vergelijking tot stand komt. Per 1 juli 2013 geldt hiervoor een formule, die vastgelegd is in de Nrgfo². Deze formule berekent per productgroep waarover geadviseerd wordt, hoeveel producten tenminste voor de klant vergeleken moeten worden wil er een kans van meer dan 95% zijn dat tenminste één van die producten past bij de specifieke klantvraag. MoneyView heeft aan de hand van die formule voor elke productgroep berekend hoeveel producten dat zijn. Een paar van de uitkomsten staan in onderstaande tabel.

Productgroep	Totaal aantal producten ³	Berekende grenswaarde ⁴
Annuïteitenhypotheken	56	12
Overlijdensrisicoverzekeringen	143	13
Beleggingsinstellingen	1.754	14

¹ Ontwikkelingen op het terrein van financieel advies voor consumenten, kenmerk 2018-0000220860 d.d. 15 januari 2019

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0020540/2020-01-01#Bijlage7>

³ De aantallen zijn overgenomen uit de meest recente handleiding van de DVD-generator, te vinden op <http://www.digitaal.loket.afm.nl/Documents/Invulinstructies/FD-invulinstructies/technische-handleiding-dvd-generator.pdf>

⁴ MoneyView heeft getracht de uitkomsten te verifiëren bij de AFM maar heeft tot op dit moment nog geen uitsluitel gekregen.

Statistisch gezien zou het kunnen kloppen dat als een adviseur willekeurig 14 van de 1.754 beleggingsinstellingen betreft in een vergelijking, de kans meer dan 95% is dat tenminste één van die 14 producten past bij de klantvraag. Dit gaat echter voorbij aan de praktijk waarin adviseurs doorgaans adviseren vanuit een beperkt assortiment waarvoor ze ook kunnen bemiddelen. Er is in de praktijk dus geen sprake van een random samengestelde steekproef uit de totale markt per vergelijking. Elk advies en elke vergelijking wordt uit dezelfde beperkte groep producten samengesteld. Voorts is het in het belang van de klant om niet alleen een passend product geadviseerd te krijgen, maar bij voorkeur het *best passende product* uit een aantal alternatieven die eveneens passend zijn.

De toevoeging dat dat aantal te vergelijken producten voldoende divers moet zijn wat type en aanbieder betreft is daardoor van groot belang. Artikel 2b van de voorgestelde tekst benadrukt dat daarvoor het bedrijf ongebonden dient te zijn, maar doorslaggevend is dat niet. Advies en bemiddeling zijn als deeldienst goed te scheiden. Als een product uit een beperkt bemiddelingsassortiment middels een oprecht objectieve en bij voorkeur marktbrede productvergelijking onderbouwd wordt als zijnde passend dan wel best passend, dan kan de klant wel degelijk een onafhankelijk advies hebben gekregen. Het zal aan de AFM zijn om dit deel verder te specificeren.

Ondanks deze mogelijke verbetering achten wij handhaven van de huidige formule ongewenst. De formule is moeilijk te doorgronden, nauwelijks uitlegbaar aan adviseurs en al helemaal niet aan de consument. Op de website van de AFM is geen nadere uitleg te vinden, anders dan een verwijzing naar de Nrgfo. Het al dan niet voldoen aan grenswaarden wordt berekend in de DVD-generator en is feitelijk een black-box. De vigerende grenswaarden zijn nergens na te lezen. De grondslag van deze belangrijke norm (wel of geen onafhankelijk advies) is hierdoor totaal niet transparant.

Onzes inziens is de consument gebaat bij een zo eenvoudig mogelijke normering van wat onafhankelijk advies genoemd mag worden. Er is geen enkele houdbare reden om het aantal daartoe te vergelijken producten kunstmatig laag te houden. Een adviseur moet toch al producten kunnen vergelijken om aan de norm te voldoen en er zijn meerdere (technische) oplossingen in de markt die een brede vergelijking mogelijk maken. Door het aantal te vergelijken producten vast te stellen op 'marktbreed', dan wel zoveel als mogelijk marktbreed wordt ongewenste sturing vanuit andere belangen dan die van de klant uitgesloten zonder dat dat de adviseur veel meer werk zal kosten. Het resultaat zal een robuuste en betrouwbare definitie van 'onafhankelijk advies' zijn, die aansluit bij wat de klant toch al verwacht.

Vervolg

MoneyView blijft graag betrokken bij het vervolgtraject ten aanzien van deze verkenning, en is te allen tijde bereid om nadere toelichting te geven.

Amsterdam, 12 augustus 2020

Pepijn van Kleef

Directie MoneyView

Contactpersoon

Martin Koot

m.koot@moneyview.nl

020 – 626 85 85 | 06 – 531 345 13